

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

02 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Petru Ursache

Judecători: Ghenadie Nicolaev, Petru Moraru

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Caldîba Vitalie în numele inculpatului Bobea Dumitru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Bobea Dumitru Iurie, născut la 09 octombrie 1991, originar din sat. Voinova, r-nul Strășeni și domiciliat în mun. Chișinău, str. Independenței nr. 38, ap. 185.

Datele referitoare la examinarea cauzei:

1. 02.02.2015 – 29.05.2015 (prima instanță);

2. 17.06.2015 – 23.11.2015 (instanța de apel);

3. 26.01.2016 – 02.03.2016 (instanța de recurs);

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 mai 2015, **Bobea Dumitru Iurie** a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal, la 4 (patru) ani închisoare, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 (unu) an 6 (șase) luni.

Prin aceeași sentință a fost admisă acțiunea civilă a părții vătămate Gonța Ion, fiind încasat de la inculpat în beneficiul lui Gonța Ion prejudiciul moral în mărime de 5000 (cinci mii) lei.

Cauza a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Bobea Dumitru Iurie, la 19.01.2015, în intervalul de timp cuprins între orele 22:30 – 22:40 min., prin înțelegere prealabilă și de comun acord cu o persoană neidentificată de organul de urmărire penală, avînd scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, dîndu-și seama de acțiunile sale prejudiciabile și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, acționînd cu intenție directă, în timp ce se deplasa pe str. Marinescu 15/2 din mun. Chișinău, a observat că Gonța Ion mergea de unul singur, s-a apropiat de el și prin aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei, manifestate prin împingerea ultimului la pămînt, în mod deschis i-a sustras lăntișorul din aur la

prețul de 35000 lei, după care cu bunul enunțat a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzând astfel părții vătămate Gonța Ion o daună materială considerabilă în sumă totală de 35000 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal, la 4 (patru) ani 8 (opt) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cerințelor sale acuzatorul de stat a indicat că la stabilirea pedepsei, instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele cauzei și pericolul social pe care inculpatul îl prezintă, nefiind luată în considerație nici împrejurarea de fapt în care a fost comisă infracțiunea și anume în loc public, pe timp de noapte cu aplicarea violenței, personalitatea inculpatului Bobea Dumitru, precum și faptul că inculpatul anterior a mai comis infracțiuni similare.

Mai argumenta procurorul că inculpatul urma a fi considerat ca o persoană socialmente periculoasă, predispusă la comiterea infracțiunilor de diferit gen deoarece el nu are un loc de muncă permanent, iar proveniența surselor sale de venit era dubioasă și din aceste considerente stabilirea unei pedepse penale neprivative de libertate nu putea asigura corectarea condamnatului, restabilirea echității sociale, iar toate acestea urmau a fi luate în considerație de către instanța de judecată în cadrul individualizării pedepsei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2015, care a fost pronunțată integral la 21 decembrie 2015, a fost admis apelul declarat, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal, la 4 (patru) ani închisoare fără amendă, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În rest sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că în cadrul aprecierii probelor instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, iar starea de fapt reținută și de drept apreciată de prima instanță era în concordanță cu circumstanțele stabilite și probele administrate în cauză la urmărirea penală.

Cu privire la pedeapsa penală, care a constituit obiectul apelului, instanța de apel a considerat întemeiate argumentele procurorului deoarece la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de fond a ținut cont de unele circumstanțe reale și personale ale acestuia, cum ar fi: caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii, comiterea infracțiunii cu intenție, care face parte din categoria infracțiunilor grave, personalitatea inculpatului, care nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, de circumstanțele atenuante, cum ar fi recunoașterea vinovăției, căința sinceră, cât și de lipsa circumstanțelor agravante.

Apreciind aceste împrejurări, instanța de fond întemeiat a stabilit pedeapsa închisorii pe un termen de 4 ani și contrar solicitării acuzatorului de stat nu s-a mai impus reconsiderarea acesteia prin majorarea pînă la 4 ani 8 luni.

Cu referire la modalitatea de executare a pedepsei, contrar soluției instanței de fond, instanța de apel a considerat că în cauză nu au fost întrunite condițiile prevăzute de art. 90 Cod penal, în acest sens soluția contestată nefiind întemeiată. Concluzia dată rezulta din caracterul social periculos al faptei, care a fost comisă în loc public, pe timp de noapte și cu aplicarea violenței asupra părții vătămate.

Instanța de apel a indicat că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Astfel, s-a concluzionat că corectarea și reeducarea inculpatului urmează a se realiza prin privarea inculpatului de libertate.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocat în numele inculpatului, care a fost depus la 11 ianuarie 2016 și care, întemeindu-se pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea cerințelor sale recurentul invocă următoarele:

a) instanța de apel a ieșit din limitele motivelor de fapt invocate în apelul procurorului și din oficiu, fără a mai pune în discuția părților în proces, a pus la baza desființării sentinței temeuri noi de casare care, după cum rezultă din conținutul deciziei fac parte din categoria motivelor de drept, deoarece se referă la lipsa întrunirii condițiilor prevăzute de art. 90 Cod penal, de către inculpat;

b) motivarea soluției instanței de apel contrazice dispozitivul hotărârii atacate deoarece pe de o parte, instanța de apel, dispunând casarea sentinței în partea numirii categoriei și cuantumului pedepsei stabilește inculpatului exact aceeași pedeapsă penală, iar pe de altă parte, în partea descriptivă a deciziei conchide că solicitarea procurorului de majorare a pedepsei pînă la 4 ani 8 luni nu poate fi admisă, deoarece la numirea categoriei și cuantumului pedepsei instanța de fond întemeiat a dispus stabilirea pedepsei penale;

c) motivul de casare a soluției instanței de fond a fost lipsa întrunirii condițiilor de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, însă această soluție nu a fost motivată, argumentarea necesității casării sentinței fiind expusă neclar, în termeni vagi și generali, fără invocarea în mod precis și explicit a unor argumente relevante și suficiente;

d) aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, este posibilă în cauză deoarece inculpatul și-a recunoscut integral vina, s-a căit de cele comise, a făcut concluziile necesare și a pornit pe calea corectării. La fel, inculpatul nu a fost tras la răspundere penală, avînd în vedere faptul că nu are antecedente penale, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, este angajat în cîmpul muncii, caracterizîndu-se pozitiv, de la momentul comiterii faptei și pînă în prezent nu a mai comis alte infracțiuni, precum și este unicul întreținător al familiei, care este compusă din mama sa și fratele, care este invalid de gradul 2.

6.1. Pe cauză este depusă referință de către procuror, care se pronunță pentru inadmisibilitatea recursului declarat, deoarece motivele invocate de recurent nu

sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței unei erori de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală. Totodată, pedeapsa stabilită de instanța de apel a fost individualizată în dependență de circumstanțele atenuante și agravante.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Din conținutul recursului rezultă că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă critică decizia instanței de apel, prin care s-a casat sentința în partea pedepsei și anume, în partea neaplicării prevederilor art. 90 Cod penal, considerînd-o neîntemeiată sub aspectul individualizării pedepsei.

Colegiul penal constată că drept temeiuri de recurs în sensul casării deciziei atacate sunt invocate următoarele - hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizînd materialele cauzei în raport cu argumentele invocate Colegiul penal constată lipsa temeiurilor invocate în recursul declarat din următoarele considerente.

În acest context Colegiul penal consideră că nu poate fi acceptată poziția avocatului invocată în pct. 6 lit. a) din prezenta decizie, deoarece din solicitările procurorului expuse în apel, rezultă clar că se critică atît pedeapsa stabilită prin sentință, cît și modalitatea de executare a acesteia, nefiind în acest fel depășite limitele motivelor invocate de apelant.

La fel este și în cazul argumentului invocat în pct. 6 lit. b) din prezenta decizie, deoarece procesul de stabilire a pedepsei implică și modalitatea de executare a acesteia, iar în acest sens dispozitivul hotărîrii nu se contrazicea cu motivarea deciziei atacate, în care era întemeiat argumentată necesitatea excluderii prevederilor art. 90 Cod penal, fapt din care rezulta necesitatea casării sentinței în latura stabilirii pedepsei.

În scopul aprecierii argumentelor indicate în pct. 6 lit. c) și d) din prezenta decizie, Colegiul penal ține să menționeze că instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită, ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială, care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă. Raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal are la origine persoana și comportamentul acesteia pînă la săvîrșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei, cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara prejudiciul cauzat, comportarea sinceră în cursul procesului. Conform textului alin. (1) art. 90 Cod

penal, instanța numai motivat poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului cu concluzia că acesta se poate îndrepta fără executarea reală a pedepsei închisorii, motive care trebuie arătate în decizie. În plus la cele menționate, instanța de judecată va ține seama de trecutul vinovatului, mediul în care trăiește, modul de comportare la locul de muncă, în familie, în societate etc.

Din conținutul deciziei instanței de apel rezultă că ultima, excluzând aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, a constatat că nu sunt întrunite condițiile aplicării acestei instituții, reieșind din caracterul periculos al faptei, care rezultă din împrejurarea de fapt în care a fost comisă infracțiunea și anume, în loc public, pe timp de noapte, cu aplicarea violenței asupra părții vătămate. La fel, aplicarea în cauza dată a prevederilor art. 90 Cod penal, conform opiniei instanței de apel, era în contradicție cu cerințele art. 61 Cod penal, fiind imposibilă realizarea scopului pedepsei penale.

În acest sens, Colegiul penal este solidar cu argumentele expuse de către instanța de apel și apreciază critica acestei soluții ca fiind neîntemeiată.

La fel, se remarcă că circumstanțele invocate în recurs de către avocat au fost luate în considerație pe deplin în cadrul procesului de individualizare a pedepsei. Aceasta rezultă din faptul că în temeiul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, limitele pedepselor care puteau fi aplicate inculpatului erau - închisoare de la 3 ani 4 luni până la 4 ani 8 luni, cu sau fără amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale, iar pedeapsa închisorii stabilită inculpatului a fost aplicată în limita medie prevăzută de sancțiunea art. 187 alin. (2) Cod penal și **fără amendă**.

În același context, nu poate fi ignorat și faptul că inculpatul nu este la prima sa abatere de la legea penală, anterior săvârșind infracțiunea de furt, iar procesul penal în privința acestuia fiind încetat din motivul împăcării părților. Cu toate că circumstanța dată nu are vreo consecință juridică negativă în privința inculpatului, ea caracterizează personalitatea lui, care se manifestă prin tendința de a comite infracțiuni. Circumstanța în cauză vine doar să confirme temeinicia concluziei privind imposibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului.

În concluzia celor expuse, Colegiul penal consideră că hotărârea instanței de apel nu este afectată de erori de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, fiind necesară dispunerea inadmisibilității recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Caldîba Vitalie în numele inculpatului Bobea Dumitru împotriva deciziei Colegiului penal al Curții

de Apel Chişinău din 23 noiembrie 2015, în cauza penală în privinţa lui ***Bobea Dumitru Iurie***, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunţată integral la 31 martie 2016.

Preşedinte

Petru Ursache

Judecătorii

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru